

věci zabývati. Učební smlouva mezi učedníkem a živnostníkem může býti učiněna, je-li učedník nezletilý, platně i jím samým a jest tím více platnou, když zákonný zástupce v tomto případě mateřská poručnice, ji podepíše (rozh. ze dne 25. února 1914, Cr IV 1345/14, sbírka rozh. čís. 2383 z roku 1915). Z ustanovení § 99 živ. ř. plyne, že k platnosti smlouvy o učení není potřebí schválení soudem poručenským ohledně nezletilého Bohumíra K-a, nýbrž že majitelé živností mají sami učební smlouvy přihlašovati u společenstva, jehož jsou sami členy. Živnostník jest podle § 99 poslední věta živ. řádu, přijímaje učedníky vázán předpisy živnostenského řádu, a nedodržení jich má v zápětí tresty naznačené v § 133 a) živn. ř., takže učedník nemůže vzíti úhony a jest o jeho zájmy zákonem dostatečně postaráno. Jest tudíž nezletilec s dostatek chráněn předpisy živnostenského řádu před škodou ze smlouvy učební a proto, učiní-li učební smlouvu s přivolením své mateřské poručnice, nelze mluvit o zvláště důležitém jednání ve smyslu § 233 obč. zák., jež by vyžadovalo schválení soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu poukázav k důvodům rekursního soudu.

Čís. 9316.

Úmlouvou, podle níž má býti sporná věc rozhodnuta rozsudím, není vyloučen pořad práva. Byla-li taková sporná věc přes to vznesena na řádný soud, jde o nepříslušnost řádných soudů.

Má-li smlouva o rozsudím býti účinnou pro strany určitého sporu, musí býti sjednána mezi nimi a nestačí, že ji snad sjednaly jiné osoby súčasťně nějak na právním poměru, tvořícím základ sporu. Smlouva o rozsudím nepřechází na singulárního nástupce v právním poměru.

(Rozh. ze dne 26. října 1929, R I 759/29.)

Josef P. uzavřel s K-em jakožto majitelem svěřenského panství pachtovní smlouvu o mlýně. V pachtovní smlouvě (čl. XIV) bylo ujednáno, že spory rozhodnou znalci a, kdyby se znalci o sporné věci neshodli, že si zvolí třetího za předsedu a že ostatně platí c. ř. s. o smlouvě rozhodčí, zejména, že výrok rozhodčí o stavu propachtovaných objektů a o výši odškodného jest pro obě strany závazným. Proti žalobě právního nástupce K-ova (kupitele panství) o odškodnění z pachtovní smlouvy namítl žalovaný Josef P. nepřípustnost pořadu práva vzhledem k čl. XIV pachtovní smlouvy. S o u d p r v é s t o l i c e námítce vyhověl a žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu po zákonu jednal a vydal nové rozhodnutí. D ů v o d y: Z ustanovení čl. XIV smlouvy patrno, že strany smlouvu uzavřevši pro spory z pachtovního poměru vyloučily řádné soudy a přenesly rozhodování na rozhodce (§ 577 c. ř. s.). I kdyby tudíž názor prvního soudu byl správným, měl žalovaný vznést námítku nepřípustnosti pořadu práva a první soud měl rozhodnouti o této námítce,

nikoli o námitce nepřislušnosti soudu, poněvadž úmluvou podle čl. XIV byly pro spory mezi stranami smlouvu uzavřevšími vyloučeny řádné soudy. Než soud nepokládá názor prvního soudu za správný, pro souzený spor neplatí úmluva o rozhodčích podle čl. XIV pachtovní smlouvy, ježto smlouvu tu nepodepsali žalující, kteří jsou jen singulárními nástupci jedné ze smluvních stran ve smlouvě uvedených a byla by úmluva pro ně závaznou jen, kdyby byli universálními nástupci smluvní strany (§ 547 obč. zák.). Ana úmluva pro žalující stranu neplatí, jsou povolány k rozsouzení sporu řádné soudy a proto bylo třeba napadené usnesení zrušiti a soudu prvnímu přikázati, by znova po zákonu o věci jednal a nové rozhodnutí vynesl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rozhodování Nejvyššího soudu je ustáleno na právním názoru, že úmluvou, podle níž má sporná věc býti rozhodnuta rozsudím, není vyloučen pořad práva a že, byla-li taková sporná věc vznesena na řádný soud, jde o nepřislušnost řádných soudů, k níž, nebyla-li včas namítána, nelze hleděti z úřadu (srv. rozh. čís. 2563, 6183, 6734 sb. n. s.). Ale na tomto rozdílu v souzeném případě nesejde. Jde tu jen o to, zda strany tohoto sporu učinily platnou smlouvu o rozhodčím soudu, a na tu otázku rekursní soud odpověděl právem záporně. Podle § 577 třetí odstavce c. ř. s. smlouva o rozsudím musí býti zřízena písemně. Žalovaný ani netvrdí, že se žalobci takovou smlouvu vůbec sjednal, tím méně, že ji sjednal písemně. Má-li žalovaný za to, že žalobci trhovou smlouvou ze dne 3. března 1926 vstoupili do nájemní smlouvy, již sjednal s jejich právním předchůdcem ve vlastnictví k najatým nemovitostem, neplyne z toho nic pro úsudek, že tím vstoupili též do smlouvy o rozsudím, jež byla v oné smlouvě obsažena, neboť netvrdil ani, že se i tato smlouva ze dne 3. března 1926 stala písemně, takže i s tohoto hlediska schází náležitost písemnosti, stanovená zákonem pro smlouvu o rozsudím. Názor prvního soudu, že nevádí, že smlouva o kompromisu nebyla sice uzavřena stranami tohoto sporu, jen když byla uzavřena stranami tohoto právního poměru, jest mylný, neboť, má-li smlouva o rozsudím býti účinnou pro strany určitého sporu, musí býti sjednána mezi nimi a nestačí, že ji sjednaly snad jiné osoby na právním poměru, tvořícím základ jejich sporu, nějak zúčastněné. Nepřechází také její závaznost na singulárního nástupce v určitém právním poměru, protože nástupce nesjednal smlouvu jeho se týkající a dotyčný právní poměr byl dojednán jen mezi původními smluvními stranami. Pokud její závaznost přechází na universálního nástupce, netřeba tu řešiti, protože o něho u žalobců zřejmě nejde.

Čís. 9317.

Uplatňování nároku na zajištění odkazu jest až do jeho splnění překážkou vydání odevzdací listiny.